

G Ł O S

STANISŁAW WIELMOŻNEGO JMCI PANIA

J A N A

SZYMANOWSKIEGO

POŚLA ZIEMI CZERSKIEY.

Na Sessyi Seymowey Dnia 18. Grudnia 1789. R.

M I A N Y.

KROLU NAYIASNIEYSZY PANIE MOY MIŁOSCIWY!
PRZESWIETNE SKONFEDEROWANE RZPLITEY STANY!

NAyszcześniejszym zdarzeniem wybrany od Ziemi moiey na Seym ten Poseł, to sobie za nayszczególniejszy poczytywałem zaszczyt, że tu tak wielu świetley odemnie myślących znalazłem, iż mi się z moim zdaniem odzywać częsta nie wypadła potrzeba.

Szanując te światła wielkie, milczałbym i teraz, gdybym tego nie dostrzegał, iż niektóre z nich do ubocznych zwracane materyi, zamiast szczęśliwego skutku, wydarciem drogiego czasu Obradóm, Kraiowi zgubą grożą.

Na iedney z zeszło-tygodniowych Sessyi, gdy Nota Przyiaciela ludzkości Nayiasn: KROLA Jmci Pruskiego czytana była, zaręczyliśmy sobie, iż się weźmiemy zaraz do ułożenia Planu

A

Rządu Królewskiego, i w tym zamiarze uprosiliśmy JWW. Marszałków, aby zalecili Deputacyi, ażeby ta pracy swojej skutki natychmiast STANOM okazała: Alieści niewczesnym przeciwnego wiatru napadem z prostej zwróceni drogi, zamiast uskutecznienia tak zbawiennego Działania, nad Delacyą i Amnestyą żezonując, czas nadaremnie trawimy.

Prześwietne STANY! znam Ja, że Delacyi sprawiedliwość, amnestyi po Nas litość wymaga, ale i to wiem, że zatrudnić się oddawaniem sprawiedliwości kilkunastu Osobom, i dopełnianiem litości nad iedną, w ten nigdy niezwrótny moment, kiedy milliony Obywatelów losy swoje Nam powierzających od wieczney zetraty ratować trzeba, jest naydziśszym okrucieństwem, jest niesprawiedliwością o pomstę do Nieba wołającą.

Nie godzi mi się tu posądzać nikogo, ale mi wolno z wnętrznego przekonania wyznać powodu, że się lękam, aby nieprzyjaciele nasi zazdrośzący Nam szczęścia naszego, i ukazującecy się zbliska już dobrej nadziei, aby mówią Nieprzyjaciele nasi nie mogąc serc pocziwych na stronę oczywistego przeciagnąć występkę, ponętą cnot anąkomych ale niewczesnych w swoje Nas nie wplątali sidła.

Prześwietne STANY! cośmy dotąd robili, mniej obchodziło Nieprzyjaciół naszych, bo się spodziewali, że z tego wszystkiego korzystać jeszcze zdołają: ale gdy się bierzemy do wystawienia *Przyjacielowi naszemu* Wizerunku przyszłego Rządu naszego, i do zawarcia z *Nim* na tym fundamencie gruntującego istotność Rzplitey naszej Aliansu; to dopiero dla nich skopuł, o który się wszystkie ich rozbić mają nadzieie, i dla tego wszystkie swoje wywierają siły, aby Nas od tak użyteczney odwiedli czynności.

To Ja postrzegając, pokorną noszę proźbę do Tronu Twego Najjaśniejszy PANIE! do Was Prześwietne STANY! abyście

myślenie o Amnetyty i Delacyi czasowi dalszemu, okolicznościom mniej naglącym zostawili: a przychyliąc się do zdania również gorliwego jak świątę Miniara JW. Potockiego Marszałka Nadw: W. X. Lit. przy tym z miejsca mego obatają, ażebyście przez miłość Oyczyzny, i przez względy winne iednemu ieszcze dotąd Nam dobrze życzącemu i dotąd ieszcze o Nas dobrze trzymającemu Sąsiadowi, do celu uszczęśliwienia Narodu, to iest: do roztrząśnienia zasad Rządu Kraiowego abliżyli się.

Wszakże tę materyą w miejscu swoim popieram, gd mo-
wię za wysłanym do Izby na dniu onegdyszym i do delibe-
racyi oddanym Projektem.

Nie spodziewam się w tey mierze żadnego sprzeciwienia się, bo kto prawdziwą tchnie miłością Oyczyzny, ten innego jak Ja nie może dzisiaj czynić wniesienia, końcem zabezpieczenia iestestwa Kraiu, Praw, i swobod naszych. Ktożby zaś się znalazł takowy, któryby odziedziczywszy wraz z życiem Prawa, swobody, i wolność krwią Przodków nabyte, onych dla Następców ugruntowania nie żądał, zwłaszcza w tym czasie, gdy cała niemal Europa zajęta świętym ku Nam emulacyi zapałem, krwie, życia, i mą-
iątku nie żałuje, aby Nam była podobną.

Wzywam więc mocnego wsparcia Twego wprzod Synu, a
dajś Oycze Oyczyzny Miłościwy PANIE! Wzywam świątek wa-
szych godni Obrad naszych Sterownicy JW. i JO. Marszałkowie
Konfederacyi Onoyga Narodów! Wzywam pomocy waszey wymo-
wnieysi odemnie Kolliedy JO. Moi Xiążę i JW. Lubelscy, JW.
Potocki Bractawski, i inni przedemną mowiący w tey materyi Po-
słowie! Wzywam twego Przewodnictwa Prześw: Duchowny i Swiec-
cki Senacie! Wzywam iednomysłności waszey wszystkie Seymu-
jące Stany! weźmy się wspólnemi siłami do ratunku Oyczyzny;
weźmy się do wspólnego zaręczenia przyjaźni tak wielkomyśl-
nemu Sąsiadowi; Uskuteczniwszy nieodwołocznie przyięcie Proje-
ktu w deliberacyi będącego, gruntować mającego Rząd Kraiowy;

A :

okażmy jednomyślnością, iż się w tej Izbie nikt nie da uprzę-
dzać w troskliwości o dobro publiczne; okażmy mowię, iż równie
gorliwi jesteśmy o zabezpieczenie Rządu wewnętrznego, iak nie-
oszczędni w złożeniu Podatków na zasadę zewnętrznego bezpie-
czeństwa.

Widzę Ja tu iasną tej gorliwości przewagę, i dla tego
nie dozwalając na żadne głosy, na żadne p. /mowienia się, a
tym bardziej na żadne uboczney materji wntiesienie, o przeczy-
tanie pomianionego Projektu Zasad rządowych tym usilniey do-
mawiam się, im więcej przekonany jestem, iż od niego zawisto
dobro Kraiu, zewnętrzne i wewnętrzne bezpieczeństwo, a uwie-
cznienie sławy W. K. Mci Panowania.

Miłościwy PANIE! Prześwietne STANY, gdy żądam te-
go, zdać mi się, że tylko za uszczerpieniem woli powszechney ob-
stać, bo jednomyślność wasza obowiązując Deputacyą do ułoże-
nia Zasad Rządu, już tym samym okazała, że ie udecydowane
mieć pragnie, a usta W. K. Mci wieczney prawdy powtarzając
słowa, umocniły zaufanie Narodu o odmianie z nieszczęsnych w
najszcześniejsze Ojczyzny powodzenia, gdy Nam wytknęły Męża
Rady pełnego z Cnoty i gorliwości znakomitego, JW. Biskupa Ka-
mienickiego. Nie spodziewam się tedy, aby wstecz tak zatwierdzo-
nym nadzieiom jednomyślną zgodą uwieczniona nie była praca tak
godnego Męża przydującego z dobranemi Kollegami podjęta. Gdy-
bym jednak w tej pewności zawiedziony bydz miał, o uformo-
wanie Propozycyi *ad Turnum* JW. Marszałka dopraszać się będę.

XVIII. 2. 285

3057